

Uitwisseling leerlinggegevens en resultaten (UWLR)

Betreft: Verslag bijeenkomst Subwerkgroep UWLR van de Edustandaard Werkgroep Gebruik leer- en toetsmateriaal

Datum: woensdag 26 november 2014

Tijdstip: 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Cursus- en vergadercentrum Domstad aan de Koningsbergerstraat 9 te Utrecht

Aanwezig:

Lisette van Kemenade	Zwijzen
Geert Evers	Cito
Jim Bijlstra	Kennisnet
Jos van der Arend	Kennisnet
Rimmer Hylkema	ThiemeMeulenhoff
Edwin Verwoerd	Iddink
Arjan van Krimpen	Kennisnet
Bieke van der Korst	Ambrac
Corné Hop	Dotcomschool
Robert Giesbergen	Zwijzen
Tom Kirchjünger	SOMtoday
Pieter Ruempol	GEU
Redmer Reiffers	Parnassys
Arjan Geurts	Kennisnet
Anton Visser	Rovict
Piet van Engelen	Malmberg
Kris Klykens	Malmberg
Leon Camp	Unilogic / Eduscope
Frank Wesselkamp	Datacare
Roland Groen	EDIA
Jacques Koeman	EDIA
Judith Rood	Boom test Uitgevers
Brian Domnisse	Kennisnet
Henk Nijstad	Kennisnet

1. Opening, mededelingen, vaststellen agenda

Bureau Edustandaard doet een dringende oproep aan een ieder die dat nog niet heeft gedaan, om zich formeel voor deze werkgroep aan te melden via het [aanmeldformulier op de website](#) van Edustandaard. Je ontvangt dan alle communicatie van deze werkgroep, evenals de maandelijkse Edustandaard Update.

2. Voorstellen nieuwe voorzitter / deelnemers

Brian Dommissie stelt zich kort voor als de nieuwe voorzitter van de werkgroep UWLR. Hij is sinds 1 januari 2014 als strategisch adviseur in dienst bij Kennisnet op het gebied van standaarden, (keten)voorzieningen en administratieve processen. Hij heeft veel ervaring met standaardisatie, keteninformatisering en gegevensuitwisseling bij o.a. justitie, DUO, jeugdzorg, Nuffic en de Politie. Brian is binnen Edustandaard tevens voorzitter van de werkgroep Edukoppeling en NLQTI. Brian is ook betrokken bij het SION-programma en is daar o.a. verantwoordelijk voor het IAA-traject (persoonsidentiteit en instellingsidentiteit).

3. Doornemen verslag d.d. 21 mei 2014

Het verslag wordt zonder aanpassingen aangenomen.

4. Vaststellen EDEXML 2.0

Presentatie door Jos van der Arend over de ontwikkelingen in de afgelopen 12 maanden, de voorgestelde verbeteringen en de reacties van alle betrokkenen. Er is na de vorige UWLR-werkgroep in mei hard gewerkt door oa. ROVICT, CITO en Bureau Edustandaard om de standaard klaar te stomen voor in beheername.

- Lisette van Kemenade: het wordt in de standaard afgeraden om op basis van de rol geautomatiseerd autorisaties door te voeren in de ontvangende omgeving. Scholen willen dit juist!

Antwoord / discussie: De nadruk ligt hierbij op het woord “geautomatiseerd”. Hier kleven diverse nadelen aan. Bijv. is het zeer risicovol om op basis van de rol in de ene applicatie toegang te geven tot privacygevoelige leerlingdata in een andere applicatie. Zolang er nog geen ketenbrede afspraken zijn over rollen en autorisaties is het te risicovol om “geautomatiseerd” te koppelen. In de Roadmap (agendapunt 5 wordt gecombineerd met agendapunt 7) wordt dit punt verder besproken.

- Lisette van Kemenade: vanwege privacy eisen (item in RTL Nieuws de dag ervoor en via diverse nieuwssites is dat bijzonder actueel) is het dringend gewenst dat strikt en alleen uitgewisseld wordt wat noodzakelijk is binnen de context (doelbinding).

Antwoord / discussie: Geert Evers geeft aan dit op diverse manieren opgelost zal moeten worden, dat kan niet alleen technisch in de standaard zelf. De betrokken partijen zullen uiteindelijk hier ook afspraken over moeten maken in het kader van een specifieke uitwisseling in een gezamenlijk business proces. De discussie binnen de UWLR-context wordt verplaatst naar de Roadmap (agendapunt 7). Ook zal dit in de **documentatie** van EDEXML 2.0 worden vermeld.

- Rimmer Hylkema vraagt of de vestigingslocatie ook voor docenten kan worden benut, bijv. kan een docent op meerdere locaties lesgeven.

Antwoord / discussie: Jos van der Arend geeft aan dat deze alleen aan de leerling gekoppeld is. Geert Evers geeft aan dat er inderdaad behoefte is aan meer nauwkeurige duiding. Bijv. bij Cito wordt EDEXML ook gebruikt voor het uitwisselen van antwoordbladen naar een bepaalde schoollocatie. Om dat met een gestandaardiseerde ‘vestigingslocatie’ mogelijk te maken is nog een extra slag nodig vwb de onderverdeling van instellingen in andere organisatorische eenheden. Dit is opgepakt in het

project 'SION Instellingsidentiteit' en zal op termijn doorgevoerd worden bij het programma 'Doorontwikkeling BRON'.

Geert Evers licht nog toe dat rollen zowel zijn vastgelegd voor een specifieke klas als voor een algemenere rol op de schoolinstelling (bijv. IB'er voor de bovenbouw en voor de onderbouw).

Oproep van Jos van der Arend: komt men een issue, probleem, vraag tegen: meld het via info@edustandaard.nl. Dan wordt het opgepakt en waar nodig opgenomen in de roadmap.

De vragen en discussies worden afgerond. Brian Domnisse geeft aan dat met de Standaardisatieraad is afgesproken dat als de werkgroep positief adviseert over EDEXML 2.0, de besluitvorming van de Standaardisatieraad per mail kan plaatsvinden.

Besluit: de werkgroep adviseert om de EDEXML 2.0 zoals die nu voorligt vast te laten stellen en in beheer te nemen bij Edustandaard.

5. Roadmap EDEXML

Omdat de roadmap EDEXML nauw samenhangt met punten die betrekking hebben op de roadmap van UWLR worden beide roadmaps onder agendapunt 7 behandeld.

6. Vaststellen UWLR 2.0

Presentatie door Jos van der Arend over de aanpassingen en de verschillen met de 1.0 versie. Jos van der Arend geeft aan het leerlingdeel van UWLR 1.0 technisch afwijkt van UWLR 2.0, maar dat het semantisch prima te koppelen is. Eventueel kan Bureau Edustandaard hiervoor een XSLT aanbieden.

Er is in het UWLR-R (resultatenbericht) ook een extensie 'eigen resultaten' toegevoegd speciaal voor VO en MBO.

UWLR betreft nog voornamelijk de contexten PO en VO. Rimmer Hylkema merkt op dat de uitwisseling VO – MBO werkt bij EduArte. Dit betreft een uitwisseling in het kader van de overdracht van leerlingdata naar een nieuwe instelling – dus meer 'OSO-gerelateerd' en niet onderdeel van een toetsproces. Jos geeft aan dat in het kader van toetsen juist MBO moeite had met de groepsindelingen zoals die nu beschikbaar zijn in UWLR. Geert Evers voegt nog toe dat SO formeel onder het PO valt; VSO valt voor het diploma-deel onder VO, voor het praktijkdeel onder PO.

Besloten wordt om eerst punt 5 en 7 – roadmap te behandelen voordat een besluit over UWLR 2.0 wordt genomen.

7. Roadmap UWLR2.0

Agendapunten 5 en 7 (Roadmap EDEXML 2.0 en UWLR 2.0) worden samengevoegd. Er volgt discussie tussen de aanwezigen over de belangrijkste onderdelen voor deze roadmaps.

Ontbreken van een synchronisatiemechanisme

Geert Evers geeft aan dat UWLR 2.0 een synchronisatiemechanisme mist om ook vanuit de LAS specifieke gegevens opnieuw op te vragen. Bijv. om bij eventuele fouten of een crash de data te herstellen. Nu kan alleen de EA initiatief nemen, dit is zelfs een ontwerpprincipie van UWLR. De DULT-koppeling van CITO voorziet hier wel in, het heeft een soort handshake-mechanisme. Geert Evers heeft de beschrijving al aangeleverd aan Bureau Edustandaard.

Namens de uitgevers bevestigt Lisette van Kemenade dat aan deze functionaliteit inderdaad ook behoefte is. Ook Anton Visser ondersteunt de behoefte. Geert Evers geeft aan dat in de Edukoppeling-werkgroep is besproken dat een synchronisatiemechanisme echt nodig is voor wederzijdse communicatie. Met liefst aan beide zijden een webservice hiervoor.

Als Edukoppeling toch ook al een oplossing voor deze problematiek zoekt, lijkt het kansrijk om voor UWLR te gaan leunen op de veel generiekere Edukoppeling-afspraken. Edukoppeling is als standaard bij Edustandaard in beheer genomen met instemming van alle partijen en het ligt voor de hand dat op termijn deze standaard hiervoor ingezet gaat worden. Iedereen is het er over eens dat het veel belangrijker gaat worden dat partijen kunnen aantonen welke data op welk moment met welk doel naar wie is verstuurd en ontvangen – en Edukoppeling lijkt hiervoor de meest duurzame invulling aan te gaan geven. Edwin Verwoerd en Rimmer Hylkema betogen tevens dat bij de invoering van Edukoppeling veel meer komt kijken dan alleen een ander protocol toepassen op de technische laag: ook processen en afspraken er omheen blijven noodzakelijk en gaan veel meer tijd vergen, maar als eerste stap is het wel de moeite van het verder onderzoeken waard. Geert Evers geeft aan dat de leveranciers van LAS-en etc nog meer bekend moeten raken met Edukoppeling.

De discussie gaat verder over de urgentie van UWLR 2.0: wie gaat het direct gebruiken? Arjan Geurts geeft aan dat gezien de doorlooptijd van implementaties (> 1 jaar), het verstandig om nu al een nieuwe versie vast te stellen – dan kunnen de partijen zich daar alvast op gaan richten. Edwin Verwoerd geeft aan dat voor Iddink het “getrapte ophalen” in UWLR 2.0 belangrijk is. Anton Visser betoogt dat Basispoort nu op 1.0 zit; overstappen naar 2.0 vergt een ketenbrede aanpak en dat is iets wat in het implementatieproject ook goed ondergebracht zou kunnen worden (zie punt 8)

Brian Domnisse concludeert: qua semantiek lijkt UWLR 2.0 op dit moment akkoord voor de aanwezigen: de set is verbeterd en rijker (oa. door het toevoegen van de OSO-resultatenset en een vrije resultatenset), maar voor de transportlaag (communicatielaag) moet de bovengenoemde behoefte zo mogelijk en haalbaar worden opgelost.

Besloten wordt dat Bureau Edustandaard voor de volgende bijeenkomst een voorstel voorbereid: is er een korte termijn een oplossing beschikbaar voor het synchronisatieprobleem in de bestaande ontwerpprincipes of kan beter gewacht worden op de ontwikkeling van Edukoppeling op dit gebied. Als input levert Geert Evers de documentatie voor het synchronisatiemechanisme dat Cito nu hanteert, DULT. Ten aanzien van Edukoppeling wordt onderzocht hoe snel een eventuele oplossing beschikbaar kan zijn, en welke impact doorvoering zou hebben. Duidelijk is dat de vergadering graag een gestandaardiseerde oplossing hiervoor ziet. Afspraak is dat Bureau Edustandaard de ontwerpprincipes van UWLR ten aanzien van het uitwisselingspatroon gaat vergelijken met wat er in Edukoppeling hiervoor geregeld is of nog kan worden. Bureau ES publiceert wel de huidige conceptversie van UWLR 2.0 op de website.

Alleen die informatie versturen die strikt noodzakelijk is

Lisette van Kemenade wil het liefst toe naar pseudonimisering. Jim Bijlstra spreekt namens schoolbestuurders als hij zegt dat die graag zien dat leveranciers op dit thema responsief reageren, dat is het initiatief houden (dus niet reactief afwachten) en ook richting schoolbestuur helder en

proactief zijn. Lisette van Kemenade bevestigt dat de uitgevers zich ook graag zo opstellen, ze willen graag ook dat unieke leerlingnummer. Een kanttekening van Geert Evers: vaak is extra informatie nodig zoals geslacht (ivm. genderbias) of huidige jaargroep (ivm. normering) en benodigde leestijd voor formele examens.

Brian Dommissie maakt het onderscheid tussen EDEXML 2.0 als brede geüniformeerde set van leerling-gerelateerde gegevens te gebruiken voor diverse contexten (Geert Evers heeft een lijst hiervan aangeleverd in de documentatie bij de standaard), en de UWLR-afspraken die specifiek bedoeld is voor het uitwisselen van leerlinggegevens en leer- en toetsresultaten. Brian Dommissie geeft aan dat we voor elke context de genormaliseerde set van leerling-gerelateerde gegevens van EDEXML 2.0 kunnen gebruiken, maar dat daar dus nadere afspraken voor moeten worden gemaakt afhankelijk van het doel van het proces en de daarin benodigde uitwisseling(en).

Lisette van Kemenade vraagt of het mogelijk is om met profielen te gaan werken voor specifieke processen bijv. voor toetsen die binnen een methode worden afgenomen. Daarvoor is bij alle uitgevers die dit aanbieden maar een beperkte set aan leerlinggegevens nodig. Deze wens staat al langer als onderwerp op de lijst van deze werkgroep. Edwin Verwoerd geeft aan dat 4 of 5 profielen haalbaar moet zijn voor 80% van alle transacties. Dat laatste wordt door Judith Rood betwijfeld. De toetsen die zij met Boom Uitgevers aanbiedt zijn onderling al verschillend qua opzet en doel en hebben daarom ook elke keer een andere subset van gegevens nodig om dat doel te ondersteunen. Voor de methode-gebonden toetsen zoals Malmberg, Zwijsen en ThiemeMeulenhoff die aanbieden verwacht Piet van Engelen echter wel een standaardprofiel op te kunnen stellen, in principe zou het huidige Basispoort-profiel daar al in voorzien.

Geert Evers geeft aan dat naast een of meerdere standaardprofielen voor onderkende 'standaard toetsprocessen' er ruimte moet zijn om per uitwisseling een eigen keuze te maken van benodigde gegevens zolang er afspraken gemaakt worden over de doelbinding en over de wijze waarop toestemming wordt verleend hiervoor door de betrokken partijen (incl. de lerenden en/of hun wettelijke vertegenwoordigers).

De vraag is wel hoe het werken met een profiel dan moet worden geïmplementeerd. Moeten deze profielen dan bij het verzenden of bij het ontvangen worden toegepast? Bij het ontvangen is al sprake van 'bewerken' in juridische zin. Roland Groen meldt dat LTI de data na de actie vergeet. Echter LTI is niet direct een alternatief. Brian Dommissie geeft aan dat er verschillende alternatieven denkbaar zijn, het meest logische is evenwel dat de verzender ervoor zorgt dat er geen gegevens over de lijn gaan die niet conform de afspraak (profiel) zijn.

<p>Er wordt besloten dat Bureau Edustandaard voor de volgende bijeenkomst 1 of meerdere profielen gaat samenstellen. Als input levert Edwin Verwoerd een profiel, Lisette van Kemenade komt na afstemming met Malmberg en ThiemeMeulenhoff met een profiel gebaseerd op die van Basispoort.</p>

UWLR-Implementatietraject van iECK

Rollen in de UWLR-standaard

Jos van der Arend wil graag van een ieder reactie op de voorgestelde rollen(-indeling), zowel ontvangende als versturende partijen. Duidelijk wordt dat er nadere verfijning of inperking nodig is

qua rollen (voorbeelden: de stagiair die geen docentenoverzichten mag zien, maar wel bij de smartboard presentaties mag; een medewerker die meerdere rollen vervult – wat als hij een andere baan krijgt buiten de onderwijsinstelling?). Deze rollen moeten ook samen met het onderwijs worden bepaald. Eerder werd al gemeld dat een rol in de LAS niet automatisch 1-op-1 doorvertaald kan worden naar toegang tot specifieke data in een andere applicatie. Dit wordt door meerdere deelnemers onderschreven. Er wordt verder getwijfeld of je wel in een keten tot standaardrollen kunt komen. Anton Visser stelt verder dat in een LAS veel meer dimensies zitten dan in een EA. De vergadering stelt verder vast dat scholen ontzorgd willen worden, maar toch de flexibiliteit willen behouden – dit staat vaak op gespannen voet met elkaar.

Afgesproken wordt deze discussie aan de documentatie van de standaard toe te voegen.

Besloten wordt dat Bureau Edustandaard voor de volgende bijeenkomst een voorstel maakt voor verdere uitwerking van de rollen, op basis van feedback en input van alle aanwezigen. Gezien ook de nadere uitwerking van de communicatie-/transportlaag en het opstellen van profielen kan UWLR 2.0 nu nog niet worden vastgesteld is het advies van de werkgroep.

8. Actualiseren roadmap implementatie UWLR

Arjan Geurts, projectleider voor de implementatie UWLR, meldt dat in het PO al veel loopt, het VO wacht op UWLR 2.0 of 2.1. Het implementatieproject is bedoeld om de implementaties van UWLR te versnellen door ondersteuning te bieden en is dus complementair aan de ontwikkeling van de standaard.

Hij stuurt het verslag van de recente implementatiesessie mee met deze notulen. Iedereen die (nog) niet zich heeft aangemeld voor het implementatieproject kan zich bij Arjan melden.

Afgesproken wordt dat de roadmap van de implementatie in het implementatieproject bijgehouden gaat worden in de komende periode en dat die gepubliceerd gaat worden op de Edustandaard website.

9. Domeinmodel Toetsen en examineren

Besloten wordt punt 9 (domeinmodel toetsen en examineren) naar de volgende bijeenkomst te verplaatsen omwille van de tijd.

10. Rondvraag

Henk Nijstad bedankt Jim Bijlstra voor alle bewezen diensten voor ECK2 en Edustandaard.

Aan alle aanwezigen het verzoek om de enquête over Edustandaard in te vullen: iedereen die zich formeel aangemeld heeft bij Edustandaard (via het [formulier op de website](#)) heeft de enquête per email ontvangen.

Brian Domnisse meldt dat op 16-12 a.s. een bijeenkomst over NL QTI is, meer [info op de website](#).

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 12:00 uur.